

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z RELIGII DLA KLASY VII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

**według podręcznika „Błogosławieni, którzy szukają Jezusa”
zgodnego z programem nauczania „Kim jestem jako człowiek, kim chcę być jako chrześcijanin” nr AZ-3-01/13**

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY ŚRÓDROCZNE

PÓŁROCZE I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Otwarcie na Bożą miłość	<ul style="list-style-type: none"> ● wymienia, co jest dla niego ważne ● podaje prawdę, że Bóg kocha miłością bezwarunkową ● wskazuje teksty biblijne mówiące o powszechności grzechu ● wskazuje na Jezusa jako Zbawiciela, który wyzwala z niewoli grzechu ● wymienia najważniejsze wartości w życiu człowieka ● podaje prawdę, że stan duszy człowieka wpływa na jego relacje z otoczeniem ● prezentuje treść perykopy o dwunastoletnim Jezusie w świątyni ● definiuje modlitwę jako spotkanie i dialog z Bogiem 	<ul style="list-style-type: none"> ● podaje przykłady działania kochającego Boga w swoim życiu ● interpretuje biblijną perykopę o zwiastowaniu ● omawia prawdę, że grzech jest przeszkodą w poznaniu i akceptacji prawdy o sobie i o Bożej miłości ● określa, jaki ideał siebie chciałby osiągnąć, który będzie podobał się Panu Bogu ● podaje, w jaki sposób zaprasza Jezusa do swego życia ● podaje przykłady gubienia i odnajdywania Boga w życiu chrześcijanina ● opowiada, w jaki sposób szuka Jezusa, identyfikując się z Maryją lub Józefem 	<ul style="list-style-type: none"> ● wyjaśnia, na czym polega miłość bezwarunkowa ● uzasadnia, że poszukiwanie Boga oznacza otwarcie się na Jego Miłość (jak Maryja) ● interpretuje biblijną perykopę uzdrowienia paralityka (Mt 9,1-8) ● określa, w jaki sposób oddaje Jezusowi swoje grzechy ● interpretuje biblijną perykopę o Zacheuszu (Łk 19,1-10) ● uzasadnia, że warto poszukiwać Jezusa pomimo swojej grzeszności ● wymienia formy i rodzaje modlitw i podaje przykłady ● charakteryzuje życie człowieka jako ciągłe poszukiwanie Boga 	<ul style="list-style-type: none"> ● formułuje własną modlitwę dziękczynną za miłość okazywaną przez Boga ● podaje, w jaki sposób otwiera się na bezwarunkową miłość Boga i ją przyjmuje ● uzasadnia, że o własnych siłach człowiek nie jest w stanie wyzwolić się z grzechu i potrzebuje Bożej pomocy ● charakteryzuje konsekwencje zaproszenia Jezusa do swego serca (życia) ● podaje, w jaki sposób dba o dobre relacje z rodziną i w grupie koleżeńskiej ● uzasadnia, dlaczego Boga (Jezusa) trzeba nieustannie szukać 	<ul style="list-style-type: none"> ● daje świadectwo, w jaki sposób troszczy się o „sprawy Boże” w swoim życiu

II. Przyjaźń	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: czyste serce, pożądlivość • podaje przyczyny konfliktu króla Saula z Dawidem • wylicza cechy prawdziwej przyjaźni • wymienia cechy charakteryzujące przyjacielskie relacje • podaje przykłady dobrych relacji dorastających dzieci z rodzicami • określa, co to jest wolontariat • wymienia rodzaje pracy wolontariatu • definiuje, czym są uzależnienia • wylicza różne formy uzależnień (papierosy, alkohol, narkotyki, zakupy) • określa szkodliwość narkotyków • wymienia pozytywne i negatywne strony kontaktu przez Internet • wskazuje, jak chronić swoją godność i prywatność w sieci • określa, jakiej postawy wobec życia oczekuje od nas Bóg • podaje prawdę, że problemy są nieodłączną częścią życia człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje (wymienia) różnice psychiczne między mężczyzną i kobietą • podaje przykłady sytuacji, kiedy przyjaźń jest poddana próbie • określa, w jaki sposób chce budować relacje przyjaźni • podaje przykłady działań (zachowań) budujących wzajemne zaufanie • wyraża szacunek wobec rodziców (opiekunów) • wskazuje sposoby włączenia się w wolontariat w swojej miejscowości lub okolicy • podaje, w jaki sposób szuka grupy, z którą chce pomagać innym • wyraża dezaprobatę wobec wszelkiego rodzaju uzależnień • podaje, w jaki sposób i kto może pomóc ludziom uzależnionym • podaje zasady właściwego korzystania z Internetu • wskazuje pozytywne sposoby rozwiązywania problemów, które spotyka w życiu • wskazuje, gdzie mogą szukać pomocy osoby mające myśli samobójcze 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia prawdę, że człowiek przeżywa swoje życie i wyraża się jako mężczyzna lub kobieta • charakteryzuje życie zniewolone pożądlivością i postawę czystego serca • opowiada historię relacji Dawida z królem Saulem • charakteryzuje przyjaźń Dawida i Jonatana • uzasadnia konieczność okazywania czci rodzicom • uzasadnia, dlaczego warto słuchać rodziców • charakteryzuje owoce zaangażowania się w wolontariat • wyjaśnia, na czym polegają poszczególne uzależnienia • charakteryzuje skutki uzależnienia • podaje, w jaki sposób może wspierać kolegów, którzy mieli kontakt z narkotykami • charakteryzuje różnice między światem wirtualnym a realnym • określa postawę zdrowego dystansu wobec świata wirtualnego • charakteryzuje życie ludzkie jako największy dar otrzymany od Boga • wyjaśnia, że samobójstwo nie jest rozwiązaniem problemu 	<ul style="list-style-type: none"> • właściwie ocenia różne opinie i zachowania dotyczące ludzkiej seksualności prezentowane w reklamach • określa działania, jakie podejmuje w zakresie wychowania siebie do czystości • wyjaśnia, na czym polegają dobre relacje rówieśnicze • określa, jakie działania ukierunkowane na dobro planuje podjąć z wspólnie rówieśnikami • formułuje prawa i obowiązki rodziców wobec dzieci oraz dzieci wobec rodziców • wyjaśnia słowa Jezusa „Więcej szczęścia jest w dawaniu, aniżeli w braniu” • referuje, w jaki sposób uwrażliwia innych na problem narkomanii • argumentuje wartość bezpośrednich relacji osobowych • uzasadnia, dlaczego mamy się troszczyć o własne życie • określa, w jaki sposób szanuje swoje życie i troszczy się o swój rozwój 	<ul style="list-style-type: none"> • na wiązuje przyjac ielskie relacje z innymi ludźmi: wolont ariusza mi i potrzeb ującym i pomoc y i referuje swe działań ia wobec klasy
III. Bóg Ojciec	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie wiary • wymienia główne prawdy wiary 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia prawdę, że u podstaw wiary jest przyjęcie Bożej miłości i odpowiedź na nią 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia potrzebę coraz lepszego poznawania treści wiary • rozróżnia wiarę naturalną i 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że wiara jest wejściem w osobistą relację z Bogiem 	<ul style="list-style-type: none"> • refe ruje, jakie

	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie „Biblia” • wymienia inne nazwy Biblii • omawia budowę Pisma Świętego (księgi, rozdziały, wersety, wyjaśnienia pod tekstem) • potrafi odszukać wskazany fragment biblijny • podaje, w jakich językach napisano Biblię • podaje definicję modlitwy • wymienia rodzaje modlitw • wymienia najważniejsze fakty z historii zbawienia • określa miejsce Abrahama w historii zbawienia • podaje, że wiara jest darem Boga i wymienia jej cechy • podaje, że Izaak był synem Abrahama • omawia tekst biblijny o ofierze Abrahama (Rdz 22,1-19) • omawia okoliczności zmiany imienia Jakuba na Izrael • omawia sytuację Izraelitów w Egipcie i rolę Mojżesza w ich wyjściu z niewoli • wymienia dokonania Jozuego • wskazuje proroka Daniela jako wzór wytrwałości w wierze 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia własne sposoby umacniania swej wiary • wymienia autorów Biblii i etapy jej powstawania • określa, co to jest kanon Pisma Świętego • określa, czym jest Tradycja Kościoła • wymienia niektóre gatunki literackie, jakimi posługuje się Biblia • wymienia najbardziej znane tłumaczenia Biblii • podaje przykłady modlących się postaci biblijnych • potrafi wykorzystać Pismo Święte w modlitwie osobistej • określa kolejność najważniejszych wydarzeń z historii zbawienia, zaznaczając je na osi czasu • omawia, że Bóg jest wierny swoim obietnicom i chce stale przebywać w naszym życiu • wymienia owoce heroicznej wiary Abrahama • podaje przykłady działań Boga, które pomagają człowiekowi przemienić się na lepsze • określa sytuacje współczesnych zniewoleń człowieka • podaje cechy dobrego przewodnika (mentora) • podaje przykłady współczesnych postaci godnych naśladowania • wymienia owoce i trudności trwania w wierze na przykładzie 	<p>religijną (nadprzyrodzoną)</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega natchnienie Biblii • wyjaśnia, że czytając Biblię, spotyka się z Bogiem • przyporządkowuje gatunki literackie do wybranych fragmentów Pisma Świętego • potrafi rozpoznać przekład Biblii zatwierdzony przez Kościół katolicki • wskazuje w Piśmie Świętym miejsca, gdzie występują poszczególne typy modlitw • charakteryzuje relacje Bóg-człowiek (na przykładzie postaci ze Starego Testamentu oraz współczesnych ludzi) • charakteryzuje postać Abrahama i wyjaśnia, dlaczego nazywamy go „ojcem wierzących” • omawia, w jaki sposób pogłębia swoją wiarę • wyjaśnia sens próby wiary Abrahama • charakteryzuje postawę Abrahama wobec Boga w sytuacji próby • wskazuje problemy, które powierza Bogu w ufnej modlitwie • wyjaśnia biblijne znaczenie zmiany imienia • uzasadnia konieczność samodyscypliny i pracy nad sobą • charakteryzuje postawę Mojżesza względem Boga i ludu izraelskiego • uzasadnia potrzebę nadziei i zaufania Bogu w przewyciężaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje związek między Pismem Świętym a Tradycją • podejmuje samodzielną lekturę Pisma Świętego i dzieli się swym doświadczeniem wobec klasy • uzasadnia konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstów biblijnych • wyjaśnia, dlaczego tłumaczy się Biblię na języki narodowe • prezentuje, jak modli się tekstami z Pisma Świętego • samodzielnie układa modlitwy i z zaangażowaniem modli się nimi • wyjaśnia, że wiara polega na wyjściu poza granicę tego, co jest dla człowieka logiczne i zrozumiałe • uzasadnia typiczne podobieństwo Izaaka do Jezusa • uzasadnia potrzebę Bożej pomocy i błogosławieństwa w chwilach zmagania ze sobą • potrafi odnieść doświadczenie wiary Mojżesza do swoich życiowych planów i oczekiwań 	<p>wskazówki dla własnego życia odkrywa w Piśmie Świętym</p>
--	---	---	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje proroka Eliasza jako obrońcę wiary narodu wybranego w prawdziwego Boga (1 Krl 18,20-40) wskazuje, co pogłębia wiarę w Boga, a co ją niszczy wymienia zadania Jeremiasza dane mu przez Boga wymienia cechy dojrzałej wiary 	<p>proroka Daniela i św. Piotra</p> <ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady błędnych wyobrażeń o Bogu określa praktyki przeciwne wierze w Boga (zabobon, bałwochwalstwo, wróżbiarstwo, magia) wskazuje, co jest źródłem bałwochwalstwa i czarów charakteryzuje konsekwencje Jeremiasza w głoszeniu Bożego słowa mimo porażek ze strony narodu podaje, w jaki sposób dba o rozwój swojej wiary 	<p>duchowych zniewoleń (złe przyzwyczajenia, nałogi)</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje misję Jozuego uzasadnia potrzebę posiadania doradcy w podejmowaniu dobrych decyzji opowiada, co pomogło prorokowi Danielowi trwać nieugięcie przy Bogu, charakteryzuje podobieństwa (różnice) w postawie wiary proroka Daniela, św. Piotra i własnej charakteryzuje religijność narodu wybranego w czasach Eliasza uzasadnia, że Bóg jest prawdziwym Bogiem, który działa i wyzwala człowieka omawia wątpliwości Jeremiasza wobec powołania go przez Boga (Jer 1,6-7) opowiada dialog Jeremiasza z Bogiem (Jr 20) uzasadnia, że człowiek wypowiadając przed Bogiem swoje wątpliwości, nawiązuje z Nim głębszą relację omawia, w jaki sposób stara się podtrzymywać i pogłębiać bliską relację z Chrystusem 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje, w jaki sposób naśladuje postawę Mojżesza we własnym życiu wskazuje, w jakich sytuacjach stara się być dobrym przykładem dla innych uzasadnia potrzebę ciągłego wyjaśniania rodzących się wątpliwości religijnych referuje, w jaki sposób szuka kompetentnych osób i odpowiedzi na rodzące się w nim pytania wyjaśnia, na czym polega niebezpieczeństwo praktykowania magii i spirytyzmu właściwie ocenia rzeczywistość, nazywając złe złem, a dobre dobrem wyjaśnia, że trudności w wierze są elementem procesu rozwoju wiary i mogą stać się pomocą w pogłębieniu relacji z Bogiem wyjaśnia proces rozwoju wiary 	
VII. Wydarzenia zbawcze (tematy 56-58)	<ul style="list-style-type: none"> określa różnicę między pojęciami święty i błogosławiony, kanonizacja i beatyfikacja podaje datę świąt Bożego Narodzenia i jej genezę wskazuje teksty biblijne mówiące o Bożym 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia współczesnych polskich świętych i błogosławionych wyjaśnia, że świętość osiąga się przez naśladowanie Jezusa (Mk 8,34-35) wymienia znaki i obrzędy wigilijne 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje życie wybranego świętego lub błogosławionego w kontekście jego pójścia za Jezusem zna swojego patrona, patrona parafii i Polski charakteryzuje chrześcijański wymiar świąt Bożego Narodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> omawia, w jaki sposób realizuje powszechne powołanie do świętości w swoim życiu krytycznie ocenia przejawy komercjalizacji świąt Bożego Narodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady sytuacji, gdy stara się żyć

	<p>Narodzeniu</p> <ul style="list-style-type: none"> opowiada o pokłonie Mędrców (Mt 2,1-12) wymienia znaki i osoby, które prowadzą go do Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia osoby, dla których może być „gwiazdą” prowadzącą do Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie znaków i obrzędów wigilijnych opisuje rolę gwiazdy w dotarciu Mędrców do Betlejem wyjaśnia znaczenie napisu K+M+B robionego kredą na drzwiach domów (<i>Christus mansionem benedicat</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> określa, w jaki sposób wyraża radość i dziękczynienie Bogu za przyjście Zbawiciela opowiada o nowej tradycji Orszaków Trzech Króli uzasadnia, że współczesne Betlejem to każda Msza Święta 	<p>duchem Ewangelii na co dzień</p>
--	--	---	--	--	-------------------------------------

PÓLROCZE II

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY ROCZNE – z uwzględnieniem ocen śródrocznych

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Kościół domowy	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie Kościoła domowego wymienia praktyki religijne chrześcijanina podaje przykłady modlitw z wczesnego dzieciństwa oraz teksty, którymi modli się obecnie określa, że obowiązkiem rodziny jest zapewnienie troskliwej opieki, również duchowej, nad chorymi i starszymi jej członkami wymienia okresy roku liturgicznego wymienia święta nakazane przez Kościół i podaje ich daty podaje, że 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje elementy Kościoła domowego możliwe do realizacji we własnej rodzinie wymienia różnice w pojmowaniu Boga przez małe dziecko i gimnazjalistę wskazuje różnice między wychowaniem religijnym a świeckim określa wartość i sens cierpienia wymienia posługi (pielęgnacyjne, medyczne i duchowe) świadczone wobec osób chorych i starszych wymienia instytucje wspierające rodzinę w wypełnianiu jej obowiązku wobec osób chorych i starszych i wie, jak się z nimi skontaktować wymienia święta, które nie posiadają stałej daty 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rodzinę chrześcijańską jako Kościół domowy omawia przeszkody, utrudniające religijne wychowanie charakteryzuje zmiany w modlitwie młodego człowieka charakteryzuje sposób życia człowieka o religijnym wychowaniu uzasadnia obowiązek opieki nad chorymi i starszymi członkami rodziny układa modlitwę w intencji chorych charakteryzuje poszczególne okresy liturgiczne w oparciu o KKK interpretuje schemat roku liturgicznego przyporządkowuje poszczególnym okresom roku 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zadania poszczególnych członków rodziny w realizowaniu idei Kościoła domowego charakteryzuje rozwój obrazu Boga od dzieciństwa do lat młodzieńczych uzasadnia wartość i potrzebę chrześcijańskiego wychowania potrafi wykonać podstawowe czynności pielęgnacyjne, udzielić pierwszej pomocy, wezwać pogotowie i kapłana omawia, w jaki sposób troszczy się o sferę duchową osób chorych i starszych w swojej 	<ul style="list-style-type: none"> referuje, w jaki sposób podejmuje starania, by realizować w swej rodzinie ideę Kościoła domowego; opowiada, jak angażuje się w działalność

	<p>świętowanie niedzieli jest religijnym obowiązkiem chrześcijanina</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia okoliczności rodzinnych spotkań podaje daty najważniejszych rodzinnych uroczystości (rocznice, imieniny...) podaje treść i godzinę wspólnego odmawiania Apelu Jasnogórskiego wymienia modlitwy, których nauczył się w rodzinie podaje przykłady świadectwa o Chrystusie w ramach rodziny podaje, z jakich okazji ludzie przychodzą do kościoła wymienia ważne wydarzenia, które przeżywał w kościele 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia przekonanie o potrzebie świętowania dni świątecznych wymienia elementy chrześcijańskiego świętowania niedzieli wymienia chrześcijańskie elementy świętowania (Msza Święta, wspólna modlitwa, obecność kapłana, rocznicowa pielgrzymka...) mówi (śpiewa) z pamięci Apelu Jasnogórski podaje różne określenia modlitwy wymienia możliwości rodzinnego świadczenia o Chrystusie wobec innych ludzi daje świadectwo uczestnictwa w Mszach Świętych zamawianych przez rodzinę, przyjaciół, sąsiadów, klasę... 	<p>liturgicznego właściwe im obrzędy liturgiczne i paraliturgiczne</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia przekonanie o potrzebie zachowania tradycji związanych z poszczególnymi okresami roku liturgicznego na podstawie wybranych tekstów biblijnych wyjaśnia, że niedziela jest dla chrześcijanina dniem świętym uzasadnia, że robienie zakupów w niedzielę jest naruszeniem Bożego przykazania uzasadnia potrzebę wspólnego świętowania układa plan świętowania rodzinnej uroczystości, uwzględniając jej chrześcijański charakter omawia historię cudownego obrazu Matki Bożej Częstochowskiej wyjaśnia znaczenie jasnogórskiego sanktuarium dla Polaków potrafi odnaleźć na odbiorniku radiowym stacje transmitujące Apel Jasnogórski podaje przykłady rodzin, których świętość budowała się na wspólnej modlitwie na podstawie tekstów biblijnych i nauczania Kościoła uzasadnia konieczność apostołskiego zaangażowania chrześcijańskich rodzin interpretuje teksty biblijne, mówiące o Kościele jako „domu duchowym” charakteryzuje rolę Kościoła i 	<p>rodzynie</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretuje wybrane teksty liturgiczne związane z poszczególnymi okresami i świętami krytycznie ocenia przypadki naruszania prawa do niedzielnego odpoczynku podaje, w jaki sposób dba o chrześcijański wymiar świętowania niedzieli w ufniej modlitwie powierza Bogu swoich bliskich, szczególnie w dni, które są dla nich ważne uzasadnia wartość modlitewnej jedności w godzinie Apelu podaje, w jaki sposób zachęca bliskich do wspólnego odmawiania Apelu omawia propozycje zorganizowania wspólnej modlitwy w swojej rodzinie uzasadnia potrzebę więzi z kościołem parafialnym oraz troski o jego stan materialny i wystrój 	<p>ność grup religijnych na terenie swojej parafii oraz zachęca do tego rodziców w irodzeństwo</p> <ul style="list-style-type: none"> aktywnie włącza się w przygotowanie uroczystości i okazjonalnych imprez na terenie kościoła (dekoraacje, żłóbek, Grób Pański, ołtarze na Boże Ciało,
--	---	--	---	---	---

			znaczenie kościoła materialnego w życiu swojej rodziny		festyny itp.)
V. Ojczyzna	<ul style="list-style-type: none"> określa, czym jest i jak się wyraża patriotyzm wymienia najważniejsze wydarzenia z historii Polski, z których możemy być dumni podaje datę chrztu Mieszka I oraz imię jego żony wymienia pierwsze biskupstwa na ziemiach polskich prezentuje życie i działalność misyjną św. Wojciecha podaje fakty z życia św. Stanisława i datę jego śmierci relacjonuje wpływ męczeńskiej śmierci św. Stanisława na późniejsze zjednoczenie kraju podaje fakty z życia św. Jadwigi Królowej podaje przykłady nietolerancji religijnej w szesnastowiecznej Europie wymienia różne wyznania w ówczesnej Polsce wymienia przyczyny i skutki zawarcia unii w Brześciu w 1516 r. 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady naszych narodowych bohaterów przedstawia motywy osobiste i polityczne przyjęcia chrztu przez Mieszka I podaje datę liturgicznej uroczystości św. Wojciecha prezentuje postawę patriotyzmu i szacunku dla historii ojczystej podaje datę liturgicznego wspomnienia św. Stanisława omawia, w jaki sposób stara się naśladować męstwo i bezkompromisowość św. Stanisława w walce ze złem wymienia zasługi św. Jadwigi dla chrześcijaństwa podaje datę jej wspomnienia liturgicznego podaje, w jaki sposób wyraża troskę o rozwój swojej wiary wymienia dokumenty dotyczące tolerancji religijnej w Polsce wyraża szacunek względem ludzi innych wyznań przejawia postawę tolerancji wobec wyznawców innej wiary podaje główne fakty z życia św. Andrzeja Boboli wymienia przyczyny prześladowania Kościoła unickiego podaje fakty z działalności Kościoła w czasach niewoli narodowej wymienia nazwiska księży 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje wartości, dla których Polacy oddawali życie uzasadnia religijną wartość miłości Ojczyzny wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla dalszych jej dziejów uzasadnia doniosłość zjazdu gnieźnieńskiego charakteryzuje konflikt pomiędzy biskupem Stanisławem a królem Bolesławem Śmiałym wyjaśnia rozbieżności w historycznych ocenach tego konfliktu charakteryzuje rolę królowej Jadwigi w krzewieniu wiary chrześcijańskiej ukazuje wartość tolerancji religijnej wyjaśnia, dlaczego Polskę w XVI-XVIII w. nazywano „azylem heretyków” opisuje przejawy tolerancji religijnej w Polsce na przestrzeni wieków charakteryzuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim a greckokatolickim określa stosunek duchowieństwa polskiego do walk narodowowyzwoleńczych charakteryzuje działalność społeczno-kulturalną Kościoła w czasach niewoli narodowej charakteryzuje postawę kard. Wyszyńskiego wobec Ojczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> podaje, w jaki sposób wzmacnia poczucie polskości w codziennym życiu uzasadnia znaczenie obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski i zjazdu w Gnieźnie dla budowania zjednoczonej Europy uzasadnia, dlaczego św. Stanisław należy do głównych patronów Polski podaje przykłady sytuacji, w których staje w obronie pokrzywdzonych podaje, w jaki sposób wyraża odpowiedzialność za szerzenie wiary charakteryzuje działania głównych postaci szerzących ideę tolerancji określa, w jaki sposób angażuje się w poznawanie i pogłębianie swojej wiary opisuje prześladowanie unitów na przestrzeni wieków (akcje rusyfikacyjne, dekrety carskie z 1839 r. i 1874 r., więzienie kapłanów, przymus do przechodzenia na prawosławie) podaje, w jaki sposób troszczy się o jedność w swoim środowisku 	<ul style="list-style-type: none"> sa modzie lnie poszukuje źródeł dla lepszego o zrozumienia wydarzeń sprzed tysiąca lat oraz ich znaczenia dla współczesności i i referuje owoce swych poszukiwań włącza się w przygotowanie religijnej oprawy ważnych

	<ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny i przebieg powstania machabejskiego, podaje przykłady męczeństwa za wiarę i Ojczyznę wymienia bohaterów, którzy uratowali Polskę i jej wiarę podaje fakty i wydarzenia potwierdzające obecność Kościoła w życiu narodu wymienia najważniejsze fakty z życia bł. Jana Pawła II i ks. Jerzego Popiełuszki, wymienia chrześcijańskie tradycje dotyczące życia rodzinnego i społeczno-narodowego 	<p>zaangażowanych w walki narodowo-wyzwoleńcze oraz w działalność społeczno-kulturalną</p> <ul style="list-style-type: none"> wyraża szacunek wobec tych, którzy poświęcili życie, abyśmy mogli żyć w wolnym kraju wyraża szacunek dla ludzi walczących w obronie swej wiary i ojczyzny określa rolę, jaką Kościół odegrał w najnowszych dziejach Polski wyraża szacunek dla ofiary z życia złożonej za Chrystusa i rodaków określa formy kultu bł. Jana Pawła II i ks. Jerzego Popiełuszki podaje, w jaki sposób korzysta z ich orędownictwa u Boga i stara się naśladować ich cnoty podaje przykłady pielęgnowania chrześcijańskich tradycji przez Polaków w różnych okolicznościach dziejowych omawia znaczenie zwyczajów, obrzędów 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przykłady obecności Kościoła w dziejach narodu polskiego charakteryzuje zasługi bł. Jana Pawła II i ks. Jerzego Popiełuszki wobec Ojczyzny charakteryzuje wartość kultu polskich świętych dla kształtowania osobistych i narodowych postaw Polaków uzasadnia, że przywiązanie do chrześcijańskich tradycji pozwoliło Polakom przetrwać najtrudniejsze doświadczenia dziejowe 	<ul style="list-style-type: none"> układa modlitwę, w której dziękuje Bogu za dar wolności i przynależność do Kościoła uzasadnia wartość męczeństwa za wiarę wyjaśnia, dlaczego bohaterowie mogą uratować naród i jego wiarę uzasadnia, że chrześcijanin w każdym czasie jest wezwany do dawania świadectwa uzasadnia potrzebę duchowej więzi ze świętymi podaje, w jaki sposób dba o zachowanie w swojej rodzinie i klasie chrześcijańskich tradycji 	<p>wydarzeń rodzinnych, szkolnych, patriotycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> podaje, w jaki sposób angażuje się w szerzenie kultury polskiej świętych
VI. Moja codziennosc	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie uczciwości podaje, że uczciwość jest warunkiem spokojnego sumienia definiuje pojęcia: obmowa, oszczerstwo, krzywoprzysięstwo, wiarołomstwo określa, czym są uczucia 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia, co można stracić przez nieuczciwość kieruje się uczciwością w relacjach z innymi podaje przykłady sytuacji, w których trzeba bronić prawdy i o nią walczyć, oraz ludzi, którzy zapłacili za taką postawę cenę wolności, a nawet życia określa, w jaki sposób stara się poznać świat własnych uczuć oraz jak pracuje nad ich rozwojem 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, że człowiek uczciwy cieszy się dobrą opinią i budzi zaufanie u innych wskazuje okoliczności, gdzie ceniona jest uczciwość uzasadnia, dlaczego warto być uczciwym charakteryzuje relacje międzyludzkie (w rodzinie, szkole, grupie koleżeńskej) oparte na prawdzie uzasadnia religijną i społeczną 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, dlaczego człowiek uczciwy zasługuje na szacunek analizuje wpływ nieuczciwości na życie religijne człowieka analizuje wpływ krzywoprzysięstwa i wiarołomstwa na życie religijne człowieka uzasadnia przekonanie, że Bóg jest 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje sytuację, w których stara się pokoiwo rozwiązywać konflik

	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze uczucia • podaje przykłady sytuacji, w których należy wypowiedzieć słowa krytyki • podaje przykłady autorytetów związanych z pełnieniem jakiejś funkcji czy roli społecznej • wymienia przyczyny konfliktów i sposoby zapobiegania im na podstawie Jk 3,13-18 • wymienia najczęstsze przyczyny konfliktów występujących w środowisku szkolnym i rodzinnym • określa istotę prawdziwej wolności • definiuje pojęcia: tolerancja, akceptacja, miłość chrześcijańska • podaje treść Bożych przykazań odnoszących się do sfery seksualnej człowieka • wymienia możliwości zagospodarowania wolnego czasu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa, czym różni się krytyka od krytykanctwa • wymienia uznawane przez siebie autorytety • wskazuje, dla kogo (i w jakich dziedzinach) sam może być autorytetem • podaje przykłady pozytywnego rozwiązywania konfliktów • podaje przykłady nadużywania wolności • podaje przykłady zwyciężania zła dobrem w codziennym życiu • wymienia najczęstsze problemy młodych ludzi związane z przeżywaniem własnej seksualności • wymienia cechy prawidłowego i nieprawidłowego wypoczynku 	<p>wartość mówienia prawdy i dotrzymywania danego słowa</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje zmienność nastroju i uczuć jako prawidłowość związaną z wiekiem dojrzewania • uzasadnia potrzebę uświadamiania sobie i rozpoznawania przeżywanych aktualnie uczuć • uzasadnia potrzebę krytycznych wypowiedzi • charakteryzuje sposób wyrażania krytycznych uwag • uzasadnia konieczność uznawania określonych autorytetów • charakteryzuje powody krytyki i odrzucania autorytetów • wyjaśnia, na czym polega umiejętność słuchania innych • uzasadnia, że do właściwego korzystania z wolności potrzebna jest odpowiedzialność • wyjaśnia, czym samowola różni się od wolności • omawia granice tolerancji w świetle Chrystusowej nauki o zgorszeniu i wezwań do miłości również nieprzyjaciół • podaje przykłady sytuacji, gdy sprzeciwia się nietolerancji oraz tolerancji źle rozumianej • uzasadnia potrzebę panowania umysłu i woli nad budzącymi się uczuciami i zmysłami, • wyjaśnia, że nie wszystko, co przyjemne, jest dobre • wyjaśnia znaczenie czasu wolnego i dobrej jego organizacji dla ludzkiego rozwoju 	<p>po stronie tych, którzy mówią prawdę i nią żyją</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób przeżywane emocje mogą wpływać na nasze relacje i podejmowane przez nas decyzje • wskazuje sposoby radzenia sobie z problemem zmienności uczuć, by nie utrudniały one relacji z innymi ludźmi • zwracając innym uwagę, czyni to taktownie, z zachowaniem szacunku dla rozmówcy • z uwagą wysłuchuje i przyjmuje od innych słowa krytyki • formułuje kryteria uznania kogoś za autorytet • podaje, w jaki sposób stara się być autorytetem dla innych • podaje przykłady sytuacji, gdy odpowiedzialnie korzysta z wolności • dokonuje krytycznej oceny źle rozumianej tolerancji (akceptowanie zła, hołdowanie ludzkiej słabości czy skłonnościom do złego) • uzasadnia, że wymagania chrześcijańskiej etyki seksualnej mają na celu 	<p>ty rodzinne i koleżeńskie</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada, w jaki sposób inspiruje rodzinę i kolegów do efektywnego zagospodarowania wolnych chwil
--	---	--	---	--	--

				<p>prawidłowy rozwój człowieka, szczególnie w sferze emocjonalnej i duchowej</p> <ul style="list-style-type: none"> określa, w jaki sposób podejmuje pracę nad sobą w dziedzinie opanowania pożądlności i kontroli swoich pragnień podaje, w jaki sposób dba o dobrą organizację czasu wolnego w ciągu dnia 	
<p>VII. Wydarzenia zbawcze (tematy 59-61)</p>	<ul style="list-style-type: none"> omawia, co to jest pokusa podaje kryteria ważności sakramentu pokuty i pojednania oraz akty penitenta określa, na czym polegał grzech pierworodny i wymienia jego skutki definiuje pojęcie ewangelizacja 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia okresy i dni pokuty w ciągu roku liturgicznego i omawia sposoby ich przeżywania wymienia znaki i symbole liturgii paschalnej wyjaśnia, że przez mękę, śmierć i zmartwychwstanie Pan Jezus pokonał grzech, szatana i śmierć określa istotę nowej ewangelizacji jako pogłębienie i umocnienie osobowej relacji z Jezusem podaje prawdę, że pierwszym „odbiorcą” nowej ewangelizacji jest rodzina 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje perykopę o kuszeniu Pana Jezusa (Łk 4,1-13) wyjaśnia, na czym polega właściwie przeprowadzony rachunek sumienia według kryteriów jakościowych i ilościowych wyjaśnia, na czym polega dobre przygotowanie do spowiedzi określa, w jaki sposób wynagradza za swoje grzechy Bogu i bliźniemu uzasadnia, że przez swoje zmartwychwstanie Chrystus pokonał grzech pierworodny, ale w naszym życiu pozostały jego skutki charakteryzuje skutki grzechu pierworodnego w swoim życiu wyjaśnia, że od czasów Pięćdziesiątnicy Duch Święty umacnia Kościół w dziele ewangelizacji omawia sposoby ewangelizacji w rodzinie (wspólna modlitwa, rozważanie Bożego słowa, rozmowa na temat związku życia z wiarą, udział rodziny w 	<ul style="list-style-type: none"> podaje, w jaki sposób przygotowuje się do spowiedzi rekolekcyjnej wyjaśnia, na czym polega post ścisły oraz kiedy i kogo obowiązuje wyjaśnia znaczenie znaków i symboli liturgii paschalnej omawia chrześcijańskie świętowanie Wielkanocy określa, w jaki sposób wyraża wiarę w zmartwychwstanie Chrystusa 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego odpowiedzialni za ewangelizację są wszyscy członkowie rodziny, a szczególnie rodzice podaje przykłady ilości, gdy rozma

			praktykach religijnych)		wia o sprawa ch wiary w swojej rodzini e
--	--	--	-------------------------	--	---